

In gesprek met Daan Kinsbergen, stadsecoloog van Zaanstad

Voor ons lespakket over klimaat en natuur in de Zaanstreek spraken we met Daan Kinsbergen, stadsecoloog van de gemeente Zaanstad. Hij vertelt over dieren, planten, klimaatverandering en waarom natuur ook gewoon in je eigen straat begint.

Kun je kort vertellen over je werk als stadsecoloog?

Ik houd mij bezig met de natuur in onze gemeente en probeer die te versterken. De gemeente is er natuurlijk voor de mensen die hier wonen, maar we moeten ook zorgen dat dieren en planten een goede plek krijgen. Klimaat en ecologie hebben veel met elkaar te maken en overlappen vaak. Denk bijvoorbeeld aan bomen: die zorgen niet alleen voor natuur, maar helpen ook tegen hitte in de stad. Ze geven schaduw en verkoeling tijdens warme dagen.

Welke thema's over natuur en milieu in de Zaanstreek zijn belangrijk voor kinderen om te begrijpen?

Kinderen moeten weten dat natuur niet alleen in bossen of natuurgebieden zit, maar ook gewoon in hun straat, op het schoolplein of in hun achtertuin. Alles in de natuur hangt met elkaar samen. Dat noemen we een ecosysteem. Als het goed gaat met de natuur in de stad, helpt dat ook de natuur buiten de stad. Daarom moeten we overal ruimte maken voor dieren. Denk bijvoorbeeld aan bermten langs fietspaden waar bloemen groeien voor insecten, of kleine doorgangen en bruggetjes onder wegen zodat dieren zich veilig door de stad kunnen bewegen.

Wat zijn de grootste ecologische uitdagingen in de Zaanstreek?

De grootste uitdagingen zijn vervuiling, klimaatverandering en verstening. Het wordt steeds warmer en daar hebben dieren en planten last van. Ook zien we meer piekbuien: er valt ineens heel veel regen. Dat water kan niet altijd goed weg, waardoor straten vollopen en huizen lekkages krijgen. Daarnaast hebben we ook veel vervuiling, bijvoorbeeld vanuit de industrie en het verkeer. Denk aan grote fabrieken zoals cacao-fabrieken. Daar moet goed op gelet worden. Bij nieuwe woonwijken proberen we daarom slimme oplossingen te maken, zoals wadi's. Dat zijn plekken waar regenwater tijdelijk wordt opgevangen. Dat helpt tegen wateroverlast én is goed voor natuur en dieren. Kinderen kunnen daar vaak ook fijn spelen.

Zijn er leuke projecten in de Zaanstreek waar kinderen natuur kunnen ontdekken?

Jazeker. Bijvoorbeeld in het Zaans Natuur & Milieu Centrum en tijdens de Zaanse Natuurdag. Daar kunnen kinderen veel leren en ontdekken. Maar denk bijvoorbeeld ook aan een stadspark in de buurt, waar heel veel soorten leven. In wijken zoals Parkrijk zie je trouwens ook mooie voorbeelden van natuur dicht bij huis. We maken vogelbosjes verspreid door de gemeente en we passen ons maabeleid aan: we

maaier minder vaak, zodat bloemen kunnen groeien en insecten kunnen blijven leven. Ook vergroenen we versteende schoolpleinen, zodat kinderen meer tussen planten en bomen kunnen spelen.

Welke dieren zijn hier veel te zien?

Veel kinderen kennen wel de koolmees, spreeuw, egel en duif. Die zie je vaak dichtbij huis. Maar in de Polder Westzaan leven ook bijzondere dieren zoals de grutto, buizerd en patrijs. En heel bijzonder: sinds kort is daar zelfs weer een otter gezien. Die is tientallen jaren weggeweest en dat is echt speciaal.

Hoe kunnen kinderen natuur beter ontdekken?

Heel simpel: ga naar buiten. Maak bijvoorbeeld foto's van planten en dieren met een app zoals *ObsIdentify*. Dan kun je ontdekken wat je precies hebt gezien. Een wandeling wordt spannender als je goed kijkt en rustig bent. Luister naar vogels, kijk tussen de planten, zoek op de grond naar kleine diertjes. Ga ook eens gewoon stil zitten in de natuur. Dan merk je hoeveel er eigenlijk gebeurt. Je wordt daar vaak ook rustig van.

Hoe kunnen kinderen begrijpen dat hun gedrag invloed heeft op de natuur?

In het Darwinpark is bijvoorbeeld een voedselbos aangelegd. Daar komen natuur en gezondheid samen. Het is helemaal biologisch en de natuur versterkt zichzelf daar. Er groeit groente en fruit en kinderen kunnen zien hoe dat werkt. Zo leren ze dat natuur niet iets ver weg is, maar iets waar je zelf onderdeel van bent.

Hoe kunnen kinderen helpen om het milieu te beschermen?

De eerste stap is leren om natuur te waarderen. Vraag jezelf af: heb je al die nieuwe spullen echt nodig? Kinderen moeten begrijpen dat alles in de natuur met elkaar verbonden is. Alles is een schakeltje in het geheel. Als je dat eenmaal ziet, ga je er vanzelf beter voor zorgen. Wees niet bang voor de natuur. Ga naar buiten, ontdek het en ervaar het zelf.

Wat merken kinderen in Zaanstad van klimaatverandering? Tijdens hele warme zomerdagen zie je planten verdrogen en hoor je vaak minder vogels. Het aantal hele warme dagen neemt ieder jaar toe, waardoor bijvoorbeeld ook schoolgebouwen erg warm worden en het er binnen niet prettig is. Bij zware regen ontstaan grote plassen en kan het water niet goed weg. Dat zien kinderen gewoon in hun eigen straat gebeuren. Dat maakt klimaatverandering heel zichtbaar dichtbij huis.

Hoe kunnen inwoners van Zaanstad zich voorbereiden op klimaatverandering?

Dieren kunnen zich daar eigenlijk niet goed op voorbereiden, mensen wel. We kunnen zonnepanelen gebruiken, windmolens plaatsen, vaker fietsen of elektrisch rijden. Ook simpele dingen helpen, zoals een regenton in de tuin zetten. Dan kun je in droge periodes planten water geven zonder extra drinkwater te gebruiken. Maar denk ook goed na of je iets wel of niet moet kopen, iets wel of niet moet eten en ergens wel of niet heen moet reizen. Alles wat we kopen, eten of drinken en waar we naartoe gaan heeft invloed op het klimaat.

Wat wil je kinderen tot slot meegeven?

Ga naar buiten. Kom achter schermen vandaan en voel, proef en ruik je omgeving. Alles is natuur. Klim in een boom, speel in de modder en wees niet bang om vies te worden. Vraag aan je ouders om niet altijd naar een winkel of pretpark te gaan, maar juist naar buiten. Ga naar het park, speel op het gras, kijk naar vogelnesten en ontdek wat er om je heen gebeurt. Natuur is overal, je moet alleen goed leren kijken.